13 Eylül Dünya Sepsis Günü

Sepsis, enfeksiyonlara karşı düzensiz konakçı yanıtı sonucu oluşan ve hayatı tehdit eden çoklu organ fonksiyon bozukluğudur. Erken tanımlanmadığı ve tedavi edilmediği durumda; septik şok, çoklu organ yetmezliği ve ölüm ile sonuçlanabilir. Sepsis, dünyadaki enfeksiyon kaynaklı bir çok hastalığın ortak ölüm sebebidir.

Dünya genelinde tanı kriterleri ve sürveyans aktiviteleri arasındaki bölgesel farklılıklar sebebiyle sepsisin küresel yükünü hesaplamak zordur. Bununla birlikte, yıllık yaklaşık 45-50 milyona varan yeni olgu ve yaklaşık 11 milyon sepsis ile ilişkili ölüm olduğu tahmin edilmektedir. Bu veriler ile sepsis tüm ölüm nedenleri içerisinde %20'lik bir paya sahiptir.

Sepsis vakalarının neredeyse yarısını (yaklaşık 20 milyon vaka ve 2,9 milyon ölüm) çocukluk yaş grupları oluşturmaktadır. Vakaların yaklaşık %40'ını beş yaş altı çocuklar oluşturmaktadır ve bu gruptaki sepsis nedenleri, genellikle erken tanı ve tedavi ile önlenebilen ishal ile seyreden hastalıklar veya alt solunum yolu enfeksiyonlarıdır. Doğum sonrası komplikasyonlar veya sezaryene bağlı enfeksiyonlar dahil tüm obstetrik kaynaklı sepsisler ise anne ölümlerinin üçüncü en sık nedenidir.

Yoğun bakım ünitelerinde tedavi edilen sepsisli hastaların yaklaşık yarısı sağlık hizmetleri ilişkili enfeksiyonlar sonucu gelişmektedir. Hastanelerde tedavi altındaki sepsisli hastaların %27'sinin ve yoğun bakım ünitelerindeki hastaların %42'sinin ölüm ile sonuçlandığı rapor edilmektedir. Sağlık hizmetleri ilişkili enfeksiyonlar genellikle antimikrobiyallere dirençlidir ve klinik koşulların kötüleşmesine ve sepsis gelişiminin hızlanmasına neden olarak mortalite riskini yükseltirler.

Akılcı antimikrobiyal kullanımı, erken tanı ve uygun klinik yönetim sepsisli hastaların hayatta kalma olasılığını arttıran en önemli unsurlardır. Bununla birlikte sepsis ile mücadelede; iyi hijyen uygulamalarına önem verilmesi, temiz su ve sanitasyon ile ilgili çalışmaların geliştirilmesi, aşı programlarına erişimin sağlanması, enfeksiyon kontrol uygulamalarının yaygınlaştırılması için sağlık kuruluşlarında yeterli sayıda ve yetkin personel bulundurulması, hızlı ve doğru tanıya ulaşabilmek için laboratuvar koşullarının güçlendirilmesi, yoğun bakım ünitelerinin akılcı kullanımı ve kolay ulaşılmasına önem verilmesi gibi enfeksiyon önleme ve kontrol önlemlerinin kullanılması önemli adımlardır.

Sepsis, akut başlangıçlı ve kısa-süreli bir mortalite yüküne sahip olabileceği gibi uzun-süreli tedavi ve destek gerektiren bir morbidite sebebi de olabilmektedir. Bu nedenle, Tıbbi Mikrobiyoloji uzmanları olarak, sepsis tanısında hızlı ve doğru tanı için farkındalığı daha da artırmak, tüm ilgili disiplinlerle birlikte ekip çalışması içinde olmanın önemini "13 Eylül Dünya Sepsis Günü" vesilesi ile bir kez daha hatırlayarak yeni tanı araçlarını yaygınlaştırabilmek, Tıbbi Mikrobiyoloji laboratuvarlarının etkinliğini artırarak güçlendirilmesini sağlamak ve tüm hastalarımıza zamanında doğru tanı koyabilmek umuduyla meslektaşlarımıza saygılarımızı sunarız.

KLİMUD Kan Kültürü ve Sepsis Çalışma Grubu